

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA Č. 5/2018

Dotaz

Kdy a jak by měla probíhat řídicí kontrola v případě veřejných zakázek?

ZAŘAZENÍ DOTAZU

PRÁVNÍ PŘEDPIS	<ul style="list-style-type: none">zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů
SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	<ul style="list-style-type: none">zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
KLÍČOVÁ SLOVA	veřejné zakázky; řídicí kontrola; finanční kontrola
DATUM ZPRACOVÁNÍ	18. 9. 2018
ZPRACOVATEL	Oddělení 4701 – Harmonizace interního auditu

Stanovisko

Předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku v případě veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou charakteristické svou dlouhou přípravnou fází, kdy podpisu finální smlouvy musí předcházet řada úkonů – definice stanovené a prokázané potřeby, příprava zadávací dokumentace, vyhlášení výběrového řízení a výběr vítězného uchazeče. Je zažitou praxí, že předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku by měla proběhnout před podpisem smlouvy. **V případě veřejných zakázek však toto neplatí.**

S ohledem na skutečnost, že v rámci řídicí kontroly by mělo proběhnout uvážení nad oprávněností výdaje, posouzení stanovené potřeby, zhodnocení možností uspokojení stanovené potřeby včetně zohlednění principů hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti, **musí předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku proběhnout v momentě, kdy je možné tyto parametry ovlivnit, tj. před vyhlášením výběrového řízení (respektive před předložením materiálu kompetentnímu rozhodujícímu orgánu).**

Pokud by řídicí kontrola v případě veřejných zakázek měla proběhnout až před podpisem smlouvy, jednalo by se o čistě formalistický postup, kdy je možné odmítnout smlouvu pouze jako celek a v případě některých typů zadávacích řízení je možné odmítnout podepsat smlouvu pouze při splnění zákonem stanovených podmínek.

V případě některých úřadů může být problematické provést řídicí kontrolu před vyhlášením výběrového řízení s ohledem na elektronizaci řídicí kontroly a nutnosti zadat konkrétní částku plánovaného výdaje ve vazbě na propojení s modulem rozpočtu. V těchto případech (aby byl zachován soulad se zákonem) se jeví jako nejjednodušší řešení provést záznam o provedení předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku před vyhlášením výběrového řízení na samostatný dokument, který schválí příkazce operace a správce rozpočtu. V tomto kroku se schválí stanovená potřeba, varianta a parametry realizace ve vazbě na principy 3E. Zároveň se odsouhlasí, že rozpočet s daným výdajem počítá. Vzor záznamu o provedení řídicí kontroly je uveden v příloze.

Před podpisem smlouvy by proběhla kontrola v rámci informačního systému společně se zarezervováním finančních prostředků v rozpočtu.

Na předběžné řídicí kontrole před vznikem závazku se podílí příkazce operace a správce rozpočtu.

Při přípravě výdajové operace, příkazce operace ověří

- nezbytnost operace ke splnění úkolů organizace,
- soulad operace s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
- soulad operace s postupy a podmínkami stanovenými pro zadávání veřejných zakázek,
- soulad operace se zásadami účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti podle § 4 zákona o finanční kontrole,
- doložení připravované operace věcně správnými a úplnými podklady.

Dále identifikuje a vyhodnotí rizika, které s připravovanou operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

Správce rozpočtu ověří, zda

- je výdajová operace schválena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění,
- je podpis příkazce operace shodný s podpisovým vzorem,
- je výdajová operace v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky,
- výdajová operace odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy
- výdajová operace byla prověřena v souvislosti s rozpočtovými riziky

Předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku v případě veřejných zakázek

Předběžná řídicí kontrola po vzniku závazku probíhá zpravidla před uhrazením platby po té, co je úřadu doručena faktura. Na této kontrole se dle zákona o finanční kontrole podílí příkazce operace a hlavní účetní.

Před provedením platby příkazce operace u výdajové operace ověří:

- existenci závazku,
- stav plnění,
- správnost určení věřitele, výši a splatnost závazku,

- podmínky splatnosti závazku,
- soulad s individuálním příslibem

a identifikuje a vyhodnotí rizika, které s připravovanou operací souvisí a případně navrhne opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění.

Hlavní účetní prověří:

- soulad podpisu příkazce operace v pokynu k zajištění platby s podpisem uvedeným v podpisovém vzoru,
- soulad údajů o věřiteli, výši a splatnosti vzniklého závazku orgánu veřejné správy s údaji ve vydaném pokynu k zajištění platby, kterou je tento orgán povinen zaplatit věřiteli,
- podle označení na pokynu, zda se jedná o operaci s individuálním příslibem nebo limitovaným příslibem,
- soulad pokynu příkazce operace k zajištění platby s limitovaným příslibem pro určené a stanovené období,
- jiné skutečnosti týkající se uskutečnění operace jako účetního případu podle zákona o účetnictví,
- související účetní rizika.

Nastavení vnitřního kontrolního systému v oblasti veřejných zakázek

Podle zákona o finanční kontrole musí při schvalování výdajových operací probíhat výše popsaná řídicí kontrola. S ohledem na náročnost a typ veřejné zakázky je vhodné zavést další řídicí a kontrolní mechanismy, které budou součástí vnitřního kontrolního systému. Tyto řídicí a kontrolní mechanismy by měly být stanoveny na základě analýzy rizik v rámci přípravy konkrétní veřejné zakázky, případně na základě zhodnocení analýzy rizik obecného procesu zadávání veřejných zakázek na úřadě.

Vzor individuálního příslibu – předběžná řídicí kontrola před vznikem závazku v případě veřejných zakázek

Identifikace výdajové operace:

Předmět	
Přepokládaná výše	
Předpokládané plnění v tomto roce	
Předpokládané plnění v následujících letech dle jednotlivých roků	
Rozpočtové třídění	

Jako **příkazce operace** v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku jsem dle zákona č. 320/2001 Sb., (o finanční kontrole) a jeho prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., u výše nadepsané výdajové operace ověřil (a):

- nezbytnost operace ke splnění úkolů organizace,
- soulad operace s právními předpisy a opatřeními přijatými orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů,
- soulad operace s postupy a podmínkami stanovenými pro zadávání veřejných zakázek,
- soulad operace se zásadami hospodárnosti účelnosti a efektivnosti podle § 4 zákona o finanční kontrole,
- doložení operace věcně správnými a úplnými podklady a

Identifikoval (a) jsem tato rizika:

Riziko	Významnost

Návrh opatření k vyloučení nebo eliminaci rizik:

.....

Datum:

.....
příkazce operace
(jméno, příjmení, funkce)

Jako **správce rozpočtu** v rámci předběžné řídicí kontroly před vznikem závazku dle zákona č. 320/2001 Sb., a jeho prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., jsem u výše nadepsané výdajové operace ověřil (a), že:

- výdajová operace byla schválena příkazcem operace v rozsahu jeho oprávnění,
- je podpis příkazce operace shodný s podpisovým vzorem,
- je výdajová operace v souladu se schválenými veřejnými výdaji, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky
- výdajová operace odpovídá pravidlům stanoveným zvláštními právními předpisy pro financování činnosti orgánu veřejné správy a

Identifikoval (a) jsem tato rozpočtová rizika:

Riziko	Významnost

Datum:

.....
správce rozpočtu
(jméno, příjmení, funkce)